

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum XV. Sicut.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

sio consistit in traditione sui facta Religioni per votum solenne, habitus autem solet quidem esse signum hujus traditionis, ita tamen, ut res signata non pendeat à signo: sed neque habitus Religiosi susceptio semper est certum signum professionis, si extra Monasterium suscipiatur *cap. 3. hoc tit. in 6.* vel si in Monasterio habitus suscipiatur absque professionis intentione, *cap. consulti 20. hoc tit.* & tradit Gloss. *hic V. non faciat.*

CAPITULUM XIV.

Cùm simus.

PARAPHRASIS.

B, miles se unà cum filio impubere, & omnibus bonis suis Monasterio obtulit, filiūque habitu Monachali indui mandavit, sed filius non post multum temporis Monasterio egressus, bona patris religionem professi postulavit. Hæc causa cum ad Cælestinum III. devoluta esset, responderet, si puer ille, postquam annos discretionis, seu pubertatis attingit, habitum retinere nolit, cogendum non esse, cum ipsi tunc liberum sit habitum dimittere, & bona patris, quæ ipsi ex successione debentur, postulare. Consentit *cap. 1. causa 20. q. 2. cap. cùm virum 12. hoc tit.*

SUMMARIUM.

Patre proficiente in Monasterio statim debetur legitima liberis.

Notandum. Si Pater in Monasterio profiteatur, portio legitima statim debetur liberis, quia censetur spiritualiter mori, idèque locus est successioni, uti hic dicitur. Et ita intellexi *Gloss. final.* & secutus sum *lib. 4. to. 5. c. 3. n. 7.* Interim non prohibetur, vel ante, vel post professionem de bonis suis inter liberos disponere, & dividere, dummodo Monasterio partem virilem, cum *Kinds. Theil* relinquat, uti ha-

betur *in Auth. si qua mulier Cod. de III. Ecclesijs*, quæ refertur *causa 19. q. 3. cap. 29.* Si tamen pater disponere nolit, tunc hæc ipso Monasterio bona sua relinquere censetur, ita tamen, ut portio legitima liberis negari non debeat.

Veruntamen *Abbas hic n. 5.* & alij magis pauci apud *Barbosam n. 2.* arbitrari filij legitimam filij non deberi ante mortem patris naturalem, & ad textum hujus cap. respondere coguntur, patrem tunc mortuum fuisse, cum filius bona ejus petivit, quæ tamen nullo verbo indicatur, sed omnino contrarium, uti ex integra lectione apparet.

CAPITULUM XV.

Sicut.

PARAPHRASIS.

Relatum fuit Innocentio III. quod B. Sacerdos, cum gravi morbo laboraret, & extra se positus de vita desperaret, à Monasterij Monacho fuerit habitu Monachali indutus, & ad Monasterium delatus, paucis verò post diebus, cum revaluisset, cum licentia Abbatis Monasterio recesserit; idèque petiit ut in dicto Sacerdoti liceret in sacerdotali Ordine immuni à jugo professionis, consistere. Respondet Papa, licet habitus inter se repugnantia videantur, quod aliquis extra se positus sit, & de vita desperet, si tamen ita est, uti referuntur Sacerdotem, cum habitu induerent, se positum fuisse, idèque non petiisse, quid ageretur, nec consentire potuisse, ipsum à monastico Ordine horum pronuntiandum, præterquam, si postea ad se rediens voluntate spontanea professionem ediderit.

SUMMARIUM.

1. Nonnunquam etiam repugnantia proponens juxta æquitatem Canonum auditur.

2. *Qui alienus à mente professionem fecit, Religiosus ut fiat, debet de novo profiteri, postquam ad se redijt.*

3. *An & quando tempus amentia in probationem computari debeat, & possit?*

Notandum primò. Licet is, qui repugnancia proponit, audiri non debeat *cap. sollicitudinem 54. junctâ Gloss finali de appellation.* secundum aequitatem tamen Canonicam Papa annuit petitioni, sub conditione, si ea pars propositionis, ex qua petitio, & actio rectè formata est, vera existat, videlicet, quòd tum mentis impos fuerit, cum habitu monastico fuit indutus.

Notandum secundò. Si quis alienus à mente professionem fecerit, ad se rediens Religiosus ut fiat, necesse est, eum de novo profiteri, voluntate spontanea. Ita *Abbas hic n. 4. Sylv. verb. r lig. 5. q. 2. Sanchez lib. 5. M. c. 4. n. 53. contra Hostiensem, & Iannem And. hic n. 2.* existimantes, satis esse, si per taciturnitatem, seu non contradictionem professio rata habeatur; sed contrarium sumitur *ex hoc cap. opus esse, ut postea vel expressè sit professio, vel tacita, v. g. per exercitium actus proprii professorum: novo autem Trid. jure necessarium est, ut anno continuo, dum sanà mente aliquis est, in probatione steterit, quo expleto, si novitius in furorem incidit, & postea ad mentem redijt, statim professionem facere potest, seu expressam, seu tacitam, v. g. assumptione habitus proprii professorum, & sine tridui gestatione, uti suprâ notavi, & tradit Sanchez c. 1. 5. c. 3. n. 24. & cit. n. 53. in cap. 4.*

Quartit Sanchez eodem c. 4. v. 54. si aliquis, dum sanæ mentis fuit, ad probationem admittitur sit, sed corrente anno in amentiam lapsus, & postea sibi restitutus, an tempus amentia in probationem computari debeat? Responder rectè, & sequitur *Barbosa n. 3.* si fit ordinaria phrenesis, quæ morbo laborantibus supervenit, & non diu durat, non interrumpi novitiatum; secus si fit dementia extraordinaria, quæ sine alio morbo incidat, & diu durat

v. g. mense integro, tunc probationem non omnino quidem cessare (sicuti cessare infra dicam, si quis mutatâ voluntate ex religione discedat) sed interrumpi, ac veluti dormire, ut tempus istud computandum non sit, sed perinde se habeat, ac si non intercesserit, ideòque postea suppleendum, sive tantundem anno addendum, prout de interruptione præscriptionis dicitur *in L. 3. Cod. de præscriptio. 30. vel 40. annorum. & explicavi l. 3. 10. l. c. 8. v. 19.*

CAPITULUM XVI.

Ad Apostolicam.

PARAPHRASIS.

Ex hoc cap. habes notandum, quòd secundum Monachorum instituta tempus probationis regulariter fuit annus, uti sumitur ex Regula S. Benedicti 58. & c. 1. *causâ 17. q. 1.* Interdum verò biennium requirebatur, uti videre est apud *S. Gregorium ad Episcopum Neopolitanum, & refertur in c. Monasterijs 6. causâ 19. q. 3.* At verò idem S. Greg. relatus *in c. 1. dist. 53.* triennij probationem exigit in viris militaribus, si Religionem ingrediantur; ita in insulis alperioribus *supra c. 5. hoc tit.* quare *Glossa in cit. cap. 1.* putat, tempus istud probationis fuisse arbitrarium, vel rationem habitam fuisse, num conditio, & vita hominis esset cognita, nec ne, ut plus, vel minus temporis requiretetur, secundum *Hostiensem relatum in Gloss. Marginali cit. cap. 1. dist. 53. Gloss. in cit. cap. 1. causâ 17. q. 2. argum. c. ultimi eadem quæsti. 2. videri potest Azor t. 1. l. 12. c. 2. q. 6. Suarez 10. 3. de Religione 15. c. 12. n. 11. Trid. sess. 25. c. 15. de Regul.* universim præscriptus est annus professionis, & ita quidem, ut eo non præmissio professio nullam penitus vim habeat, in quomutatur jus antiquum, secundum quod illicita quidem erat ad Religionem admittio ante probationis annum (nisi necessitas